
MONS KALLENTOFT

VĚTRNÉ DUŠE

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

BRNO 2016

MONS KALLENTOFT VĚTRNÉ DUŠE

MONS KALLENTOFT

VĚTRNÉ DUŠE

DETEKTIVNÍ ROMÁN HOST

ISBN 978-80-7491-732-5 (FORMÁT PDF)
ISBN 978-80-7491-733-2 (FORMÁT EPUB)
ISBN 978-80-7491-734-9 (FORMÁT MOBIPOCKET)

Vindsjälär

Copyright © Mons Kallentoft, 2013

First published by Forum, Sweden

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden

Translation © Marie Voslářová, 2016

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2016

(elektronické vydání)

PROLOG

[VÍTR]

Prsty kolem krku. Ruce.

Tisknou.

Silně, silněji, nejsilněji.

Pod nebeskou klenbou plynou vzdušné proudy a setkávají se mezi hvězdami, rodí se z nich chladný, ostrý vítr, který se blíží k zemi a všechno živé, co dlí v hustých lesích, zahání do úkrytů. Prodírá se mezi smrky a borovicemi, mezi černobílými břízami. Rve mech, odírá kůru z kmenů a stromy se diví: Tohle že je léto?

Vítr klesne k zemi.

Zčeří hladinu jezera Roxen, prožene se po polích a pláních, zamíří kolem zářících dálničních lamp, zchátralých obchodních domů a řady paneláků z konce šedesátých let, kolem tratě a činžovních domů až ke světlům v centru města a dlážděným ulicím, po nichž se teplou nocí ubírá jen pár nočních chodců.

Je tu park a dům s červenou cihlovou fasádou. A právě tady se chladný vítr protáhne dovnitř, zmenší se a proklouzne škvírou v okně. Chvíli se zdrží. V místnosti je cítit pach smrti, pach odžitého života, který se chýlí ke konci.

Ústa lapají po dechu i navzdory únavě, navzdory prstům, které čím dál pevněji svírají krk.

A vítr, který se před chvílí zrodil pod hvězdnou nebeskou klenbou, se skrčí. Nechá se nasát do plic, do neznámého těla, stane se posledním nádechem, který je naplní, změní se ve vzpomínky, v násilí i laskání, a srdce přestává tlouct a vědomí vyklouzne ven, do černě, která se stane jasnou zářivou bělí.

Prsty svírající krk zbělaly.

Ale teď se uvolňují.

Už dýchá jenom smrt.

Strach přestal existovat. Stejně jako náhoda.

Vítr naslouchá hlasu, který může slyšet jen on:

To já tam ležím.

Je konec?

Bylo tam tolik slov. Unavovala mě. A přesto bych je chtěl zpátky.

Slunce se zvolna sune nad horizont, probouzí město, oživuje pachy odumírajícího léta. Smradlavé zbytky v popelnících, chlor v bazénech, tisíce kvetoucích rostlin.

Blížící se bouře. Prsty, které se sevřely kolem krku.

Čí prsty? Kolem jakého krku?

Ostrý vítr se stahuje do ústraní a ráno se rozhostí klid. K domu u parku se blíží mladá žena, pomalu kráčí šerem počínajícího dne.

ČÁST 1.

LÁSKA NA
PŘÍDĚL

1.

ÚTERÝ 10. SRPNA

Tove dýchá. Prochází ulicí Drottninggatan. Užívá si, jak jí plíce plní teplý letní vzduch.

Průčelí domů z přelomu století se v probuzených slunečních paprscích podobají kulisám z písku.

Je teprve čtvrt na sedm.

Měla by být unavená, ale není.

Tělo je vzhůru, hlava taky a Tove cítí svěžest, jako by ji skrz-naskrz naplňovala chuť do nového dne, hlad, jaký člověk cítí, jen když ví, že bude dělat něco smysluplného pro ostatní.

Ve vzduchu není ani stopa po chladu, necítí ho ani v tenkých letních šatech. Tohle léto je teplé. A slunečné. I když nepanují tak šílená vedra jako před pár lety. Nemá sílu myslet na to, co se tehdy stalo. Nechala to za sebou.

Máma ještě spala, když Tove odcházela z domu. Má namířeno na brigádu do domova důchodců Cherub. Nejdřív tuhle práci nechtěla vzít, radši by obsluhovala v nějakém butiku nebo v knihkupectví. Ale nakonec už jiná možnost nezbyvala.

A hned první den Tove zjistila, že se ocitla na tom správném místě, že je jí s dědečky a babičkami dobře, i když občas dokážou být zlomyslní a dost nároční. Některé procedury jí ze začátku připadaly nechutné, ale rychle si zvykla. Naučila se vytěsnit pocity hnusu a prostě zadek utřít, a když výkaly příliš páchnou, zadržet dech nebo dýchat ústy.

Všichni obyvatelé Cherubu mají nějaké tělesné potíže, ale myslí jim to víceméně jasně. V jejich pohledech se odráží stud za vlastní bezmoc. Je to pro ně mnohem horší než pro mě, myslí si Tove.

Tihle staří lidé potřebují pomoc, zasluhují si ji a já jim chci co nejvíc usnadnit, aby ji mohli přijímat a žít.

Nic složitějšího v tom vlastně není.

Uvědomuje si, že jestli se jí dostane dlouhého života, sama se jednoho dne ocitne na jejich místě, v podobné posteli a stejně odkázaná na cizí pomoc. A v téže situaci je i její strýc Stefan, v ústavu v Hälsinglandu. Včera večer se znovu ptala mámy, kdy ho zajedou navštívit, ale máma nechtěla nic slíbit. Jako obvykle.

Tove se drží poblíž průčelí domů na Drottninggatan, co nejdál od silnice, po které rachotí ranní autobus k Univerzitní nemocnici.

Slunce ji pálí do holých nohou a ona si vybaví vzpomínku z doby, kdy byla malá. Nějaké koupaliště. Křik a povyk a tělo, které po pobytu v chladné vodě žíznilo po hřejivých paprscích.

Zamyslí se nad obyvateli domova.

Tyra Torstenssonová.

Devětaosmdesát let. Ztřeštěná, ale okouzlující, napůl slepá a téměř hluchá. Nejistá při chůzi, milá a vděčná, snad až moc pokorná. Dříve dělala sekretářku jakémusi právníkovi. Prožila si trápení jako málokdo, ale pokaždé se zase zvedla na nohy.

„Tyro, spíte ještě?“ musí Tove zakřičet pokaždé, když starou dámu budí z jejího odpoledního spánku.

Weine Andersson.

Sedlák. Starý a unavený, každý kloub v těle poznamenaný těžkou dřinou. Přesto si nikdy nestěžuje. Dokonce ani na jídlo. Když ho přijdou navštívit děti — což se děje často —, jednají s ním s respektem.

Viveka Dahlgrenová.

V pokoji má nádherné obrazy od Johana Krouthéna a v nočním stolku láhev portského. Je vdovou po biskupovi, zůstala sama, jejich tři děti se odstěhovaly daleko od Linköpingu. Do chvíle, než její tělo řeklo dost, pracovala jako dobrovolnice místní charity. Pak ale začala mít potíže s rovnováhou.

Paní Dahlgrenová se občas chová dost podivně, přemýšlí Tove. Dívá se na mě i na ostatní svrchu, na všechno nadává a vyžaduje servis, na který není čas, ale myslím, že se prostě cítí osamělá.

Jak může člověk zůstat takhle sám, i když má potomky? Co vede děti k tomu, že ho opustí? Že zmizí.

Vivece je teď devadesát dva let. Velká většina jejích přátel je po smrti. Není, kdo by ji podržel za ruku, ruku s tak tenkou kůží. My zaměstnanci na to nemáme čas.

Dokázala bych opustit mámu? napadne Tove, když přechází ulici.

Možná že jsem to udělala, když jsem odešla na školu do Lundsbergu.

Když je Tove v létě doma, raději bydlí u mámy. S tátovou mladou přítelkyní si moc nerozumí. A tátův dům je navíc daleko od města.

Z obyvatel Cherubu má nejraději Konrada Karlssona.

Je to bojovník. Hodně sečtělý. Dělník, který se sám vypracoval. Když si měl začít užívat důchodu, postihla ho těžká mrtvice a ochrnul na polovinu těla.

Ale ne duše.

Vidí před sebou jeho vrásčité obličej. Chtěla by u něj posedět, ale čas na to má jen málokdy. Chtěla by si s ním povídat, sledovat, jak poslouchá, co má Tove na srdci, jak působí, že má všechn čas na světě jen pro ni. Chtěla by ho vidět přikyvovat, zamýšlet se a potom by si vyslechla jeho dobré rady ohledně toho, co ji právě trápí.

Konrad na rozdíl od mámy poslouchá doopravdy. Je hezké moct se svěřit starému člověku, pomyslí si Tove.

Konrad Karlsson.

Tělo má zesláblé, ale jeho mysl dokáže tnout do živého. To on napsal ten dopis do *Correnu*, kolem kterého se strhl takový poprask. V deseti bodech poukázal na problematické poměry, jaké v Cherubu panují, na to, že je kvůli úsporným opatřením péče nedostatečná, a to jen proto, aby si provozovatel zařízení — firma Merapi — přišel na větší zisky.

Poslední týden působí Konrad unaveně, jako by mu vedra dávala opravdu zabrat.

Hlavně ať ho neudolají.

I Stefanův ústav teď vlastní Merapi. A péče se tam zhoršila. Dobří ošetřovatelé dali výpověď. Tove na to nechce myslet. Sama teď pro Merapi pracuje. Ale vlastně to cítí jinak: pracuje sama pro sebe. Jenže je součástí problematické firmy, ať chce, nebo ne.

Tove se blíží k parku, rozeznává koruny břízy a cítí vůni letního Linköpingu.

Bujícího, plného života.

Jako by si všechno živé užívalo tepla a slunce. Ale tu a tam Tove vdychne pach rozkladu, důkaz, že se ho město nedokáže tak docela zbavit, že život a smrt jdou vždycky ruku v ruce.

Doma v mámině bytě taky něco páchne.

Nejdřív to cítily jen občas, ale teď se jim to připomíná neustále. Zápach něčeho odumřelého. Nasládlý, dusivý odér. Snažily se zjistit, odkud vychází, ale nepodařilo se jim to. Napadlo je, jestli něco nehnije v odpadu dřezu, ale pak k němu přičichly a nic necítily. Totéž se opakovalo se sprchou. Zkoušely nechat všechna okna zavřená pro případ, že by pach přicházel zvenku.

Někdy je silnější, jindy slabší, ale nikdy nemizí úplně.

Mozek si na něj vždycky po chvíli zvykne, ale člověk o něm stejně pořád ví a nenechává ho to v klidu.

Jak je asi cítit džungle?

Tove plánuje po prázdninách pracovat jako dobrovolnice. Ve Rwandě. Hlásí se i na různé vysoké školy, ale doufá, že vyjde Rwanda. Mámě o svých plánech neřekla, ačkoliv ví, že by ji to zajímalo. Ale určitě bude šílet, až to zjistí.

Máma. Jestlipak už je vzhůru?

Už skoro rok se nedotkla pití. Od té doby, co se rozešla s Peterem. Je teď sama a působí klidně. Jako by se s ní něco stalo, když tehdy ve Vietnamu řešila případ zmizelé holčičky. Zdá se, že je téměř utlumená.

Cvičí a pracuje a nevypadá ani frustrovaně, ani spokojeně.

Prostě je, což se jí moc nepodobá.

Mami, děsí mě, že to působí, jako by ses rozhodla spokojit s přežíváním.

2.

Malin Forsová se v posteli protahuje. Rukama se dotkne zdi, propne špičky, jako by měla kolem zápěstí a kotníků řetězy, za které táhnou koně.

Ale nic se nestane. Tělo zůstává ztuhlé.

Slyšela Tove odcházet, ale předstírala, že spí, nedokázala s ní tak brzy ráno mluvit.

Je příjemné mít ji doma, aspoň na léto. Tove dostala od Toma kopačky. Zřejmě nakonec pochopil, že se nehodí, aby bohatý synek z Östermalmu chodil se studentkou, která jako jediná na internátu pobírá stipendium. A co by si s ní počal teď, když dostudovali a už nezůstávají celé týdny zavření uprostřed lesů?

Zdá se, že Tove to nese dobře, i když o tom nechce mluvit. Možná se využívali navzájem, navzájem si pomáhali, aby pro ně byl život na internátu snesitelnější. Tove už nic nevykládá o značkových botičkách ani o kabelkách a šatech. Jako by znovu našla své dřívější já, stala se zase tou chytrou, empatickou holčkou, kterou vždycky byla navzdory chaosu, v němž po velkou část svého dětství a dospívání žila.

Jsem pyšná na to, co teď dělá.

Pečuje o staré lidi. Bez reptání, skoro s radostí. Pro většinu mladých lidí je to práce na houby, ale pro Tove ne.

Malin si přetáhne příkrývku přes hlavu.

Schovává se před světlem, které dovnitř proniká mezi žaluziemi.

Ale tenká příkrývka světlo nezastaví, nedopřeje Malin temnotu, spíše se zpod ní zdá všechno ploché a beztvaré, jako by se ocitla

ve svém malém světě, jehož nebe tvoří bavlněná látka, co potřebuje vyprat.

Tove.

Její pohledy u snídaně. Nebo večer na pohovce.

Pohrdáš mnou, pomyslí si Malin. A já tě chápu.

Nadechne se dusného vzduchu pod dekou, cítí ten zápach v bytě, ale slabě, jako by ho jen tušila, jako by byl někde na hranici jejího vnímání. Nemá sílu myslet na Tovino chaotické dětství, nemá sílu zneklidňovat se tím, že Tove obětovala. Stejně už je pozdě. Malin se snaží zůstat v jakési poloze nula, ve stavu, kdy může rozhodovat o svých pocitech, místo aby tomu bylo naopak. Chce zůstat na místě, kde plíce plní vzduch, aniž by ona sama musela dýchat. V tomhle rozpoložení se nachází od návratu z Vietnamu.

Ale nemůžu tu takhle dál ležet.

Ve své jeskyni.

Pod plátěnou nebeskou klenbou.

Musím vstát.

Vyrazit na stanici.

Možná si ještě nejdřív zaběhat.

Utéct nočním můram. Probrat tělo, proběhat se k životu.

Tove otevře branku do parku. Vejde a znovu se pozastaví nad tím, jak jsou tu krásně udržované záhony, jak se tu daří bujné trávě.

Skrz stromy a keře pohlédne nahoru na velký trávník před letním pódium. Ví, že její kamarádi, kteří chodili na gymnázium tady ve městě, tu měli závěrečnou oslavu, že tu určitě kouřili trávu a souložili mezi stromy na návrší. Popíjeli zteplalé pivo. V jejich vzpomínkách je však studené a dobré.

Na rozcestí odbočí, pod nohama jí křupe šterk. Na hřišti ještě nejsou žádné děti, ale jistě se brzy ukáží. I horní hřiště na plážový volejbal dosud zůstávají pustá. Dědečkové a babičky z Cherubu rádi sedávají na velkém balkonu a dívají se na hrající si děti. Poslouchají pokřikování volejbalistů. Když jim to počasí dovolí, vydrží tu celé hodiny a pozorují okolní ruch, vychutnávají si halas a veselý výskot.

Cherub postavili v osmdesátých letech.

Tři poschodí těžkých červených cihel a jasně červené, modré a žluté okenní a dveřní rámy z hliníku. Tove už budovu vidí skrze koruny bříz a vysoký živý plot, který lemuje štěrkový chodník a vede až ke skleněnému přístřešku u vchodu.

Pracovat tu na plný úvazek musí být šilný záběr, pomyslí si. Potřebovali by tu dvakrát tolik personálu. Alespoň když je největší nápor, což je skoro pořád.

Ředitel a zakladatel pečovatelské firmy bydlí tady ve městě a společnost tu má i své sídlo. Tove ví, že neskutečně vydělává. Když se pečovatelské a zdravotnické služby začaly privatizovat, odkoupila firma od kraje spoustu zařízení. Získala je lacino. Podle mámy až moc lacino. „Zatracení zloději,“ rozčilila se jednou, když si přečetla článek o zdravotním středisku Berga, které Merapi rychle přeprodala dál za dvacetinásobek původní ceny. Že článek napsal její bývalý, Daniel Högfeltdt, celou věc nijak nezlepšovalo.

Kolik tomu řediteli může být? Pětačtyřicet. Ale vypadá na padesát. Přinejmenším. Potkala jsem ho v Cherubu, když jsem tam začínala. Jak že se jmenuje?

Nevzpomíná si. Ale procházel se tam v lesklém šedém obleku a tvářil se, že kontroluje provoz. Souviselo to s jedním z Konradových dopisů. Ředitel s sebou měl elegantní manažerku pro vnější vztahy, která ho fotila na iPhone. Bylo zjevné, že o tom, jak funguje pečovatelský dům, nemá ani ponětí. Na chodbě ve druhém patře objal Tove kolem ramen a řekl: „Vy přece našim seniorům vycházíte maximálně vstříc, ne?“ A Tove si uvědomila, že mohl stejně dobře říct „zákazníkům“.

Manažerka si je vyfotila a Tove potom našla snímek na stránkách firmy.

Hans Morelia.

Tak se jmenuje.

Kašli na něj.

Tove stiskne studenou kliku. Vnímá, jak vůni letního rána a rosy usychající v trávě střídá vůně úklidových prostředků a žívota, který pomalu a zároveň rychle vyhasíná.

Tyře i Vivece, Konradovi i Weinemu.

Jestli jim dokáže trochu zpříjemnit dny, může léto považovat za dobře strávené.

3.

Brzy ráno je na střelnici vždycky klid.

Z krematoria u Lilla Aska o několik kilometrů dál zatím nestoupá žádný kouř. Ještě se tu nespalují těla, mysl neznepokojuje slabý pach zuhelnatělého lidského masa.

Slyšet není nic než ptačí cvrlikání a tlumený hukot ranního provozu kdesi za polem a hustými březovými hájky.

Je příjemné být tu brzy ráno.

Vplížit se sem, ačkoliv nejsem členem. Vystřílet do pevných terčů několik zásobníků.

Kdo si členství může dovolit?

Někdy střílím na ptáky, na veverky, ale nikdy se netrefím.

Nechci je zasáhnout.

Možná jen trochu zranit, vyděsit je, stejně jako chci vyděsit tu svini.

Uvnitř mě spaluje horečka, musím ji ze sebe vystřílet, za osamělých rán, jako je tohle.

Stisknu spoušť. Představuju si, že tam u valu vidím zkrvavený obličej.

Nikdy mě tu nikdo nenašel.

Střílím.

Sleduju vyděšené ptáky, jak ulétají k modrému nebi.

4.

Jak moc může člověk milovat druhého?

Tak moc, jako já miluju Lovu, pomyslí si Hans Morelia a zavře oči, vnímá prchavou vůni své devítileté dcerky, která mu připadá jako lepší a živější verze jeho samého. Jako by v jejím těle byl jen a jen život, jako by smrt zůstávala něčím na hony vzdáleným.

Lova je čirá láska.

Hans Morelia stojí na terase své vily v Ramshällu. Budova byla postavena v sedmdesátých letech v modernistickém stylu inspirovaném architekturou Palm Springs a uvnitř visí na bílých zdech umělecká díla vybraná Moreliovým poradcem ze Stockholmu. Černobílé obrazy a fotorealistické malby zachycující newyorskou scenerii. Hans Morelia je toho rána unavený a nedokáže si vybavit autory děl, jména nejsou jeho silná stránka, ale obrazy jsou pěkné a na návštěvy dělají dojem.

Opře se o ocelové zábradlí, které lemuje terasu, a zadívá se na Linköping.

Má odtud výhled na celé město. Trávník na stadionu Folkungavallen získává v sluneční záři modrý odstín. Velké koupaliště Tinnerbäcksbadet se bíle třpytí, ale přilehlé umělé jezero s asfaltovým dnem je temné jako propast, jako by se ve vodě mohlo skrývat cokoliv. Morelia rozeznává světlou fasádu hotelu Ekoxen, černé auto na ulici a zeleň parku Trädgårdsföreningen za hotelem. Koruny stromů tvoří chlorofylový příkrov a mezi listovím vidí Hans Morelia Cherub. Spíše jen tuší jeho barevné okenní rámy.

Problém.

Ten dědek, co psal ty nesmysly do *Correnu*.

Mohlo z toho být něco většího, ale podařilo se jim škody minimalizovat a včas přiklopit pokličku. Zdálo se, že novináři se v tom nemíní dál rýpat, snad si to s ním přece jenom nechtějí rozházet, tak jako s ostatními důležitými lidmi ve městě. Ani na celostátní úrovni se nic většího nerozjelo, i když jakýsi levičák napsal rozčilený článek do názorové rubriky deníku *Aftonbladet* a televize o tom chlapovi natočila reportáž.

Ale nic dalšího ten stařík nenapáchá. Teď už ne.

Ulice svatého Larse, cyklisté a auta.

Chodci podobní mravencům.

Už dlouho se chce z Linköpingu přestěhovat do Stockholmu, přesunout tam celou kancelář. Ale zatím se to nedaří. Čas běží tak rychle a on má hlavu plnou jiných problémů a plánů. Navíc Lova se stěhovat rozhodně nechce, líbí se jí na Ånestadské škole, má ve třídě kamarády. A pro ni by udělal cokoliv, takže zůstávají tady, v téhle divné nanicovaté díře, kde se lidé navlékají do obleků a svátečních šatů, když jdou v sobotu na pár skleniček do centra.

Madelene je spokojená, že patří mezi těch nemnoho šťastlivců, kteří se mohou počítat k místní smetánce.

Víc než spokojená.

Jeho manželka chce být královnou Linköpingu. A taky jí bude, jen co proběhne ten obchod. Byla by schopná jít přes mrtvolu, zavtipkuje v duchu Hans Morelia.

Jak jsem se ocitl právě tady? pomyslí si a zadívá se ke „Špejli“, vysoké kancelářské budově v průmyslové zóně Tornby, kde sídlí kancelář Merapi. Pracuje tam padesát zaměstnanců, kteří mají na starosti administrativu, účetnictví a koordinaci jednotlivých oddělení společnosti.

Opřel jsem se do toho, pomyslí si. Měl jsem dostatek kontaktů na to, abych rychle dokázal založit firmu a nakoupit hrubě podceňená zařízení.

Když potom rozprodávání skončilo a on už vlastnil sedmdesát pečovatelských ústavů, domovy pro seniory, radiodiagnostická pracoviště, ortopedické kliniky, zdravotnická střediska, zařízení poskytující chráněné bydlení a spousty dalších institucí

po celé zemi, nechal firmu ocenit. Měl jmění v hodnotě dvou miliard, značné příjmy, ale jeho závazky činily pouze jednu miliardu. Zkrátka byl daleko bohatší, než si kdy dokázal představit.

Ocitl se ve správný čas na správném místě.

V následujících letech provedl řadu náročných a velkých obchodů. Jistou dobu vlastnil téměř polovinu obří nemocnice Sahlgrenska. A teď, když nastal čas prodávat, může si vydělat ještě miliardu a půl, tedy pokud obchod s Američany proběhne bez komplikací.

„Tati.“

Z obývacího pokoje ho volá Lova.

„Tati, neviděl jsi můj iPhone?“

Hans Morelia se otočí.

Ve dveřích na terasu stojí jeho dcera a usmívá se na něj. Řídké světlé vlasy rámují obličejík s měkce zaoblenými lícními kostmi. Namalovala si řasy, ačkoliv to má zakázané.

Existuje snad roztomilejší nebo hezčí dítě než ona?

Vyloučeno.

Může se tak krásné holčičce stát něco zlého?

Vyloučeno.

Stojí nad vši odporností tohoto světa.

Snažili se s Madelene o další dítě, ale nedařilo se jim a láska, kterou kolem sebe šíří Lova, vlastně stačí. Někde uvnitř už ani další dítě nechce. Nedokázal by pojmout víc lásky, než kolik cítí k Lově.

„Podívej se na stůl v kuchyni, zlato.“

„Dobře. Mohli bychom dneska jet koupit ty jezdecké holinky?“

„Víš, že musím pracovat. Budeme to muset nechat na příští týden.“

Holčička nasadí nespokojený výraz, pak se usměje, uhladí si džíny a zajde do pokoje.

Morelia se znovu otočí k městu, pohlédne k nemocnici. Merapi tam provozuje urologii a infekční oddělení.

Firma vydělává. Víc než kdy předtím.

A to díky zavedení principu *kaizen*, což je japonský výraz, který si Hans osvojil a který vyjadřuje neustálé postupné zlepšování a zefektivňování každého detailu — například tím, že se na lehátko nenatáhne nový papír, pokud ten původní není po předchozím pacientovi špinavý nebo pomačkaný.

Snaží se vnímat pacienty jako zákazníky, kteří se mají cítit spokojeni a v bezpečí. Má se jim dostat servisu, jaký očekávají, ničeho víc a ničeho méně. Servisu, na jaký je dost peněz v tomhle systému, kde téměř nikdo nemá soukromé pojištění. Servisu, při kterém se počítá s tím, že i poskytovatel péče musí mít přiměřený zisk. Když je třeba utišit každou bolest, něco to stojí.

Poslední dobou ho občas přepadá pocit, že ho někdo sleduje. Jednou večer se mu zdálo, že vidí někoho stát ve ztemnělé zahradě. Ale ví, že si to jen namlouval. Vyšel ven a nikdo tam nebyl. Řekl si, že je určitě jenom paranoidní kvůli tomu novému obchodu. Když byl mediální tlak největší, bezpečnostní agentura mu doporučovala osobní ochranku. Ale jemu to připadalo směšné. V jeho malém Linköpingu. Potom se ve schránce objevila ta obálka s výkaly. Naštěstí ji našel sám, Madelene ani Lově nic neřekl.

Nejdřív to chtěl nahlásit na policii. Potom nad tím mávl rukou. Je to cena, kterou člověk musí zaplatit, když vydělává tolik jako on. I když ho vyděsilo, že někoho napadne něco tak vyšitnutého.

Lova je tu v bezpečí a je důležité nepoddávat se strachu.

Nejsem nelidský, pomyslí si, ačkoliv mi to někteří bloggeři a levicovní novináři podsouvají. Ale i když člověk podniká v téhle branži, musí občas uvažovat pragmaticky a brát ohled na čísla.

Co si ostatní vlastně myslí? Že je zdravotní péče zadarmo?

Měli by se podívat na Španělsko nebo na Řecko. Tam se teď lidi učí, co věci ve skutečnosti stojí, tou tvrdší cestou.

Tohle si ale může jen myslet, nahlas to nikdy říkat nesmí.

Což dobře ví.

Stejně jako ví, že se nemůže Linköpingem den co den prohánět ve sportáku. Maserati, které má v garáži, provětrává jen občas. Jeho moc je pro počestné občany něco jako sůl v očích.

Potom Hans Morelia pohlédne na své nablýskané hnědé kožené boty značky John Lobb a zastydí se. Ví, že tohle si nesmí ani myslet. Ví, že mezi firmami přece jen je rozdíl — jeho obor je výlučný tím, že zákazníci jsou lidé ve svízelné situaci. Jsou součástí obchodního modelu, to ano, ale v základu tohoto byznysu je lidskost a soucit.

Linköping je toho rána krásný. Strakaté střechy a okolní pole, vodu i lesy v dálce na horizontu zalévá slunce.

Co je pod střechami?

Rozhodně tu někde jsou Američani.

Z koncernu Nexxon.

Pro ně miliarda nebo dvě nic neznamenají. Mají jich stovky a švédské zdravotnictví je jeden ze sektorů, ve kterém jejich analytici vidí zlatý důl.

Hans Morelia chce své investice prodat, je mu teprve pětáctýřicet, ale posledních deset let bylo pekelných a on teď má neskuutečně vysoký krevní tlak, který navzdory lékům odmítá klesnout. Je vysoký a štíhlý, ale je z formy a i na jeho hubeném obličejí se ty roky podepsaly.

Raději všechno prodat.

Dát si na pár let pauzu.

Snažit se věnovat Madelene a především Lově. Sehnat nějakého soukromého učitele a pár let cestovat kolem světa. Madelene by si užívala luxusní hotely. Lově by se moc líbilo poznávat svět. Hans to ví. Bez své školy by se obešla. Už není tak malá, za pár let bude v pubertě a to ji nebudu ani za mák zajímat, pokud zrovna nebude potřebovat peníze.

Nedělám si iluze, pomyslí si Hans, zavře oči a nechá Linköping zmizet.

Udivuje ho jedna věc.

Když zavře oči, vidí úplnou tmou, přestože je jasné ráno a za víčky by vlastně mělo být skoro bílo.

Místo toho je ale všechno děsivě černé.

Ale není proč si dělat starosti.

Co se může stát?

Kaizen i v tom nejmenším detailu.

Otevře oči a otočí se, zkontroluje, co dělá Lova, a potom nasedne do auta a vyrazí do kanceláře, za novými výzvami.

5.

Vzduch z fénu ji hřeje na krku, je to jako teplé, lehounké pohlazení. Malin cítí poletující schnoucí vlasy a představuje si, jak její blondaté vířící prameny, kterým začíná hrozit spálení, vypadají v zrcadle.

Oči nechává zavřené.

Nechce vidět svůj obličej, po ránu tak unavený, nechce vidět čím dál hlubší rýhy v kůži, čáry na čele, které se brzy, každým okamžikem, mohou proměnit ve vrásky.

Skoro čtyřicet let.

Ale je v lepší formě než kdy předtím, bez problému by uběhla maraton. Pohled na své nahé tělo by snesla, nemá však v bytě velké zrcadlo.

Hřívu teď nechává růst, takže původní mikádo nahradily rovně zastřižené vlasy na ramena. Ofinu si někdy připíná sponkou, ale většinou je jí příjemné odhrnovat si ji z čela. Ten pohyb je uklidňující, jako asi musí být posouvání korálků růžence.

Má za sebou rok lhostejnosti.

Rok kontroly.

Potlačování potřeb, sebeovládání.

Přehlížení touhy po teplém měkkém těle, po ústech, jež do ucha šeptají teplá měkká slova.

Peter.

Ta svině.

Nepromluvila s ním od té doby, co ho vyrazila z bytu, protože ho přistihla s americkou stážistkou v jeho nemocničním pokojíku.

Občas je zdálky zahlédne někde na linköpínských ulicích u výloh obchodů. V takových případech se otočí na podpatku, vyrazí opačným směrem a cítí se jako rukojmí svého vlastního života. A co dělá pak?

Když nemůže pít.

Když se nemůže usadit k baru U Hamleta a lít do sebe pivo nebo hřejivou tequilu.

Vytěšňuju to. Myslím na jiné věci, nemyslím na nic a taky plavu a zvedám činky a běhám, běhám, jak jen můžu, tak daleko do nikam, jak to jen jde.

A teď ten teplý vzduch na hlavě, tenhle rok jí občas připadalo, že jí snad shoří mozek. Ale nestalo se to. Mozek přivyká, stejně jako její duše, emocionálnímu bodu nula, kde na ničem nezáleží.

Samozřejmě že má chuť na alkohol, ale dokáže ji ovládnout. Žízeň ji nesžírá tolik jako dřív.

A taky pracuje. Pracuje a pracuje. Když někdy zůstala na stanici pozdě večer, pokoušela se přivést samu sebe k životu, chtěla znovu objevit své neovladatelné já, v němž se všechno odehrávalo zároveň a dobro a zlo, láska i smrt spolu splývaly a tvořily nebezpečný, ale lákavý celek.

Ale takhle je to jistější, pomyslí si. Bezpečnější. Pro mě.

Vypne fén. Je příjemné utiřit mechanické hučení, otevřít oči a spatřit v zrcadle svou tvář.

Vrásečky okolo očí.

Já.

Malin Forsová.

Jsem starší, zkušenější.

Tak proč vím o tom, kým jsem a kým chci být, méně než kdykoliv dřív?

Malin otevře okno v obývacím pokoji.

Není sem odnikud vidět, takže si nedělá starosti s tím, že je nahá.

Pustí dovnitř právě probuzený vzduch letního rána a z parku u kostela svatého Larse k ní dolehne cvrlikání ptáků. Opravený

kostel září ve slunci a bílá omítka jako by měla splynout s nebem v pozadí.

Malin dýchá.

Vzpomene si, jak kdysi Tove jako malá spala ve své posteli. Jak se jí hrudníček zvedal a klesal, zvedal a klesal.

Jak sama sebe plnila životem.

Když se záchranáři dostanou k vážně zraněnému pacientovi, vždycky nejprve zajistí dýchání. To je ze všeho nejdůležitější.

Tove je už teď určitě v práci, natáhla na sebe fialový bavlněný plášť a chystá se vyrazit k některému z těch dědečků a babiček, možná ke Konradovi, o kterém tak často mluví. Prý s ním debatovala o proletářské literatuře.

Obchodní akademie.

O té už nemluví.

Malin si v kuchyni udělá kávu v novém kávovaru. Z černé kapsle.

Silnou a horkou.

Hořkou.

Co si mám obléknout?

Vůbec nic?

Své tělo vnímá neutrálně jako něco, co zkrátka je — funkční stroj, který jen občas zareaguje nekontrolovaným záškubem v podbřišku nebo v srdci.

Kousne se do tváří, upije kávy, potom ještě jednou a šálek je prázdný.

Nástěnné hodiny z Ikey konečně vyměnila za stříbřitou digitální obludu. Už žádné nesmyslné tikání rozbité vteřinové ručičky, jenom vzteklé červené světýlko.

Je čas vyrazit na stanici.

Ještě nespíchá, ale za chvíli už by musela. Malin doufá, že se po několika týdnech letního klidu něco stane.

Přemýšlí, co asi dělá Tove v Cherubu, co se tam, v čekárně boží, odehrává.